

Bilag.

Hærens tekniske Korps.

København, den 11. December 1911.

Til Krigsministeriet.

I Anledning af den med Ministeriets Paategning C. a. 2274 af 16. November 1911 til Erklæring modtagne Skrivelse af 15. s. M. fra Folketingets Finansudvalg skal Korpset give følgende Oversigt over Forholdet til Donse Krudtværk og til den for Hærens Krudtværk antagne Kommissionær.

Spørgsmaalet om Statens Overtagelse af Donse Krudtværk eller i alt Fald om Krudtfabrikationens Ophør dersteds blev — sikkert dog ikke for første Gang — rejst i Skrivelse af 16. Maj 1907 fra Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet, idet denne fandt Krudtfremstillingen paa Donse alt for farlig baade for Værkets Arbejdere og for Omgivelserne. Ved samme Lejlighed tog Arbejdsraadet Ordet for, at Krudtfabrikationen her i Landet blev gjort til Statsmonopol, hvortil udkrævedes, at Donse — det eneste private Krudtværk her i Landet — blev foranlediget nedlagt, og fremtidig Oprettelse af private Krudtværker blev forhindret.

Noget Skridt i de antydede Retninger blev der dog formentlig ikke gjort, og Fabrikationen af Krudt paa Donse fortsattes, efter at Værkets Ejer ved forskellige Sikkerhedsforanstaltninger havde søgt at afhjælpe de værste Mangler.

Da Hærens Krudtværk længe havde været misfornøjet med sin daværende mangeaarige Enerepræsentant for Salg af Handelsprodukter, Firmaet Baadh & Winthers Efterfølgere, fordi Handelen stagnerede, kom det i Sommeren 1910 til Forhandlinger med Donse Krudtværks Ejer, Firmaet Wm. Andersen & Co., om Firmaets Overtagelse af Enerepræsentationen for Hærens Krudtværk med samtidig Forpligtelse til, saa længe Repræsentationen yarede, at ophøre med Krudtfremstilling paa Donse.

Disse Forhandlinger førte til, at der blev afsluttet den af Krigsministeriet under 14. Oktober 1910 godkendte Kontrakt, hvoraf en Afskrift vedlægges.

Samtidig overtog Hærens Krudtværk Donses Lager af dennes særlige Krudtsorter, og det bestemtes, at Donses mangeaarige Driftsleder, Hr. G. E. Drøhse, skulde ansættes som Krudtmester ved Hærens Krudtværk, naar denne Post i Sommeren 1911 blev ledig.

Allerede efter at Kontrakten havde været i Kraft i ca. 4 Maaneder, afgik imidlertid Grosserer A. Andersen, der var Medindehaver og den egentlige Leder af Firmaet Wm. Andersen & Co., ved Døden, og straks efter bestemtes det, at Firmaet skulde træde i Likvidation.

Under denne har det været undersøgt, om man burde stræbe hen til, at Staten overtog Donse Krudtværk og indrettede sig paa at forlægge al Fabrikation af Sortkrudt hertil, efter at den fornødne Ombygning af Værket og Tilvejebringelse af Sikkerhedsforanstaltninger var sket.

Denne Plan viste sig dog at blive baade u hensigtsmæssig og for kostbar, og man nøjedes derfor med at drage Omsorg for, at den i Kontraktens § 2 omhandlede Servitut paa Donse blev permanent, da Kontrakten med Firmaet fra 15. November d. A. hævedes.

Fra samme Dag overtog Grosserer Victor Dalberg, der i mange Aar havde været Prokurist i Firmaet Wm. Andersen & Co., for egen Regning Stillingen som Enerepræsentant for Hærens Krudtværk i Overensstemmelse med den under 23.—25. Oktober 1911 afsluttede Kontrakt, der under 7. November godkendtes af Ministeriet. En Genpart af denne Kontrakt vedlægges.

Situationen er nu den, at Donse Krudtværk er nedlagt, og Krudtfremstilling der ophørt for stedse. Hærens Krudtværk staaer som eneste Krudtfabrik her i Landet med en betydelig Del af Donses tidligere Kunder og med saavel Donse Krudtværks tidligere Driftsleder som dets med Krudthandel kendte Personale til sin Raadighed.

Finansudvalgets Skrivelse tilbagesendes hoslagt.

M. N. Nørresø.